

φόρμα

φόρμα, η, ουσ. [*ιταλ. forma*], η φόρμα. **1.** η εξωτερική μορφή, το σχήμα με το οποίο παρουσιάζεται κάτι: «περπατούσα ώρες μέσα στις λάσπες, γι' αυτό τα παπούτσια μου έχασαν τη φόρμα τους || κοιμήθηκα με το παντελόνι, γι' αυτό έχασε τη φόρμα του». **2.** ολόσωμη και ευρύχωρη ενδυμασία από ανθεκτικό ύφασμα για εργάτες, αθλητές ή αθλούμενους: «η φόρμα του μηχανικού ήταν γεμάτη λάδια || ο αθλητής έβαλε τη φόρμα του κι άρχισε να τρέχει || φόρεσαν τις φόρμες τους κι άρχισαν να κάνουν τζόκιν στην παραλία». **3.** είδος ψωμιού, ιδίως λευκού, που ψήνεται στο φούρνο μέσα σε ειδικό καλούπι από λαμαρίνα και αυτό το ίδιο το καλούπι: «αγόρασα τρεις φόρμες, γιατί τα αρτοποιεία τη Δευτέρα θα είναι κλειστά || η μητέρα αγόρασε μια φόρμα για κέικ». **4.** η φυσική κατάσταση ή η ψυχική διάθεση κάποιου, ιδίως η καλή φυσική κατάσταση κάποιου και μάλιστα αθλητή: «ο αθλητής βρίσκεται σε καλή φόρμα || η ομάδα μας βρίσκεται σε μεγάλη φόρμα». (Λαϊκό τραγούδι: *το Χιώτη, που τη φόρμα του διατηρούσε χάρμα, σαν κάου-μπόις έτρεχε σε μια μεγάλη φάρμα*). Θυμηθείτε και το διαφημιστικό σλόγκαν: *κρατήσου σε φόρμα με Φλώρα* (= μάρκα καλαμποκέλαιου).

- (δεν) είμαι σε φόρμα, (δε) βρίσκομαι σε καλή αγωνιστική κατάσταση ή σε καλή ψυχική διάθεση: «ο προπονητής δεν συμπεριέλαβε στην ομάδα τον τάδε παίκτη, γιατί τον τελευταίο καιρό δεν είναι σε φόρμα || θα παίξω οπωσδήποτε σ' αυτό το παιχνίδι, γιατί είμαι σε φόρμα || μην κάνεις αστεία μαζί μου, γιατί σήμερα δεν είμαι σε φόρμα».

- δίνω φόρμα (σε κάτι), δίνω κάποιο συγκεκριμένο σχήμα σε κάποια κατασκευή, ιδίως χειροποίητη: «ο γλύπτης προσπαθούσε να δώσει τη σωστή φόρμα στο άγαλμα που φιλοτεχνούσε || ο τσαγκάρης έδωσε μια πολύ φινετσάτη φόρμα στα παπούτσια που του παρήγγειλα».

- είναι στις φόρμες του, **α.** βρίσκεται σε κατάσταση μεγάλης ευφορίας και για το λόγο αυτό έχει την ικανότητα να γίνεται ευχάριστος και διασκεδαστικός στην παρέα, παρασέρνοντάς την πολλές φορές στο δικό του ρυθμό: «όταν είναι στις φόρμες του αυτός ο άνθρωπος, μας κάνει και ξεραινόμαστε στα γέλια». **β.** βρίσκεται σε πολλή καλή ψυχική διάθεση και για το λόγο αυτό έχει υψηλή απόδοση σε αυτό που κάνει: «όταν είναι στις φόρμες του ο μηχανικός μου, κάνει την καλύτερη δουλειά». Συνών. *έχει ρέντα / είναι στο φόρτε του*.

- έχασε τη φόρμα του, **α.** (ιδίως για αθλητές) έχασε την καλή φυσική του κατάσταση και για το λόγο αυτό δεν αποδίδει αγωνιστικά: «το 'χει ρίξει στα γλέντια και τα ξενύχτια κι έχασε τη φόρμα του, γι' αυτό κι ο προπονητής δεν τον βάζει να παίξει». **β.** (για είδη ένδυσης ή υπόδησης) έχασε το καλό εξωτερικό του σχήμα: «θα το πετάξω αυτό το ζευγάρι, γιατί έχασε τη φόρμα του || πρέπει να πάρω άλλο κουστούμι, γιατί αυτό που έχω έχασε τη φόρμα του».

- φόρμα αγγαρείας, βλ. λ. [αγγαρεία](#).